

WHO 2025 aasta patsiendiohutuspäeva sõnumid

1. Vanemad ja hooldajad

Ole oma lapse turvalisuse eestkõneleja. Hoia end kursis. Osale. Räägi julgelt.

- **Jälgi ja jaga:** tee märkmeid sümptomite, ravimite ja visiitide kohta. Jaga neid tervishoiutöötajatega.
- **Ole kursis:** tutvu laste sagedasemate haiguste ja nende sümptomitega. Järgi ka haigla nõudeid ohutuse tagamiseks, nagu näiteks käte hügieen ja külastuspiirangud.
- **Ütle sõna sekka:** osale otsustes, mis puudutavad sinu lapse ravi.
- **Küsi ja veendu:** küsi alati ravi kohta. Kontrolli enne protseduuri, et nimed, allergiainfo ja ravimid oleksid õiged.
- **Usalda oma sisetunnet:** kui miski tundub vale, räägi sellest julgelt. Sina tunned oma last kõige paremini.

2. Kooliealised lapsed (6+ aastat)

Ole patsiendiohutuse abiline ja räägi julgelt!

- **Räägi julgelt:** ütle täiskasvanule, kui tunned end halvasti, sul on valu või ravi käigus tundub miski valesti. Püüa võimalikult selgelt kirjeldada, mida tunned, näiteks valu või väsimust.
- **Ole ravi ajal ettevaatlik:** ütle oma nimi, sünnikuupäev ja allergiad arstile või õele. Küsi, milleks su ravim on. Kui sul on haav või kriimustus, küsi, kuidas seda puhtana hoida, kuni see paraneb.
- **Võitle pisikute vastu:** pese tihti käsi. Kata kõha või aevastust käsivarre või salvrätikuga. Julgusta ka teisi neid reegleid järgima.
- **Aita turvalisust hoida:** kui miski ei tundu õige, räägi sellest kohe täiskasvanule.

3. Tervishoiutöötajad

Paku ohutut ja lapse vajadustest lähtuvat ravi

- **Kohanda ravi vastavalt lapsele:** arvesta tema vanuse, kaalu ja arenguga. Veendu lapse isikus enne igat sekkumist ja kontrolli allergiate esinemist.
- **Enneta kahju:** jälgi peamisi ohuallikaid, nagu ravimivead, tervishoiutekkelised nakkused ja diagnostilised vead.
- **Tegutse varakult:** märka, kui patsiendi seisund halveneb, ja reageeri kiiresti.
- **Tee koostööd vanemate ja lastega:** suhtle selgelt, kuula tähelepanelikult, julgusta küsima ja kaasa vanemaid raviotsustesse.
- **Koordineeri ja õpi:** jaga infot meeskondade vahel arusaadavalt. Teata vahejuhtumitest, et parandada ravi ja aidata kaasa arengule.

4. Tervishoiuasutuste juhid

Taga ohutu ravi kõigi laste jaoks igal pool.

- **Tõhusta ohutust:** kasuta WHO kvaliteedistandardeid. Kehtesta peamised ohutusprotsessid: patsiendi tuvastamine, ravimiohutus, nakkuste ennetamine ja ravi eskaleerimise süsteemid.
- **Toeta töötajaid:** taga, et töötajad oleksid koolitatud ohutu lasteravi oskustes. Edenda meeskonnatööd, avatud suhtlust ja ühtlustatud ravi.
- **Toeta lapsesõbralikku ravi:** loo lastele mugav ja ohutu keskkond koos sobivate abivahenditega.
- **Kasuta andmeid ravi parandamiseks:** loo ohutuskultuur. Julgusta töötajaid ja hooldajaid vahejuhtumitest teavitama ning jälgi ohutusnäitajaid, et nende põhjal tegutseda.

5. Poliitikakujundajad ja tervishoiujuhid

Toeta laste ohutut ravi. Aita päästa elusid ja säästa ressursse.

- **Kaasa laste ohutus poliitikasse:** integreeri ohutus riiklikku tervishoiupoliitikasse ja strateegiatesse.
- **Panusta turvalisemasse ravis:** arenda töötajate oskusi ning varusta tervishoiuasutused vajalike vahendite, koolituste ja taristuga, et tagada laste ohutus.

- **Tee otsuseid andmete ja pideva arengu kaudu:** tugevda infohaldust ning loo ohutuse ja pideva arengu kultuur.
- **Kaasa kogukondi:** tee koostööd kodanikuühiskonna, patsientide eestkõnelejate, lastekaitseorganisatsioonide ja haridustöötajatega, et luua turvalisemad süsteemid ning edendada patsiendiohutust.

6. Õpetajad, haridustöötajad ja koolide tervishoiutöötajad

Julgusta lapsi oma tervise eest hoolitsema.

- **Toeta lapsi:** julgusta lapsi avameelselt rääkima, küsimusi esitama ning sümptomeid ja muresid jagama.
- **Loo turvaline keskkond:** ole mõistev ja hooliv kuulaja. Aita vähendada lapse hirmu tervishoiuga seotu ees.
- **Edenda ohutusalast haridust:** tee koostööd tervishoiutöötajatega, et kujundada lastel häid hügieeniharjumusi ning parandada terviseteadlikkust ja teadmisi patsiendiohutusest.
- **Harjuta ja tunnusta:** märka ja kiida lapsi, kui nad teevad ohutust toetavaid terviseotsuseid, näiteks pesevad sageli käsi või katavad kõhides suu käsivarrega.

7. Kodanikuühiskonna organisatsioonid ja eestkõnelejad

Paranda teadlikkust. Kaasa kogukondi. Nõua ohutut ravi igale lapsele.

- **Paranda teadlikkust:** edenda terviseteadlikkust ning jaga selget ja arusaadavat infot patsiendiohutuse riskide ja kahju ennetamise kohta.
- **Edenda võrdsust:** toeta kõigi õigust ohutule ravile igas keskkonnas – eriti seal, kus ressursse on vähe, inimesed on marginaliseeritud või valitseb humanitaarkriis ning riskid on kõige suuremad.
- **Tugevda patsientide häält:** ole patsientide esindaja tervishoiuaruteludes ja loo koos tervishoiutöötajatega lahendusi ohutumaks raviks.